

KAPKY ROSY V KAPRADÍ

L. P. 2005

Copyright © Josef Baránek, 2005

Illustration © Trude Fleglová pro Josefa Baránka

Vydalo nakladatelství ELTISK® v roce 2005, vydání první

Žádná část této publikace nesmí být publikována a šířena žádným způsobem a v žádné podobě bez výslovného svolení vydavatele.

ISBN 80-901360-8-7

Život

Spatřím svět
už mi klepou na zadek
co to bude za život
to oslavují můj příchod.

Chtěl bych mléko od matky
dávají mi od kravky
volné ruce chtěl bych mít
v plenkách ležím zauzlených.

Čáp s uzlem přilétá
přináší mě zdaleka
a Mikuláš z nebička
do botů perník nasýpá.

Tatíčku, proč nosí slepička
na sobě kohoutka
chce se nosit jako ty,
když tě bolí nožičky.

Dál do mé výchovy
nepravdy se hrnuly
a všichni se divili,
že při lhaní nejsem rudý.

Mně se lhát nechtělo
okolí mě nutilo
vím, že by se to nemělo
ale v životě by mi něco chybělo.

Chytrý hlupák

Jdu dole Bystřicí
s širokou hrudí
nesu sa pyšný
hlavu až k nebi.

Že já su mladý
na to su hrdý
nikdo tak chytrý
v dědině není.

Mladí čumí
staří hledí
hlavú krutí
ale nade mňa není.

Sílu kováře já v sobě mám
cítí ju každý, kdo přijde k nám
rozumu plno i rady dám
jsem moudrý, já všechno znám.

Na vojnu odejdu
a z vojny přijdu
a jenom se divím
jak v Bystřici zmoudřeli lidi.

Dnes hlava skloněná
ramena svěšená
a pro radu si zajdu
k lidem od horního až k dolnímu koncu.

Od deseti k nule

Počůvajte, súsede
sto zajíců v poledne
utěkalo kolem mně
od Háje na Polaně.

Tetko, trochu uberte
tož padesát jich bude
deset u cigámě určitě
Lopenicků preskakuje.

Viděla jsem je na vlastní oči
pres pole si pelášili
a na podlúčí u skaly
už z toho jen dva byli.

Tetičko, neblbněte
co povídám, to pravda je
nebo v Korenovej na kraji
v trávě jejich bobky ležaly.

Ušáci brežňáci
kde sa tu u nás vzali
když bystričtí Jézédáci
sto úvratí zorali.

Ej, to pravda nebude
co do hlavy mi šrubujete
tož namů dušu věřte mně
něco sa asi šustlo kolem mě.

Strýcova

Po nocích ses toulala
jiným radost dělala
kolem tebe veselo
a na povel tvůj se tančilo.

Nechala ses hladit, stískat
kolem tebe mohli výskat.
Když tě ke rtům přivinul,
jeho dech tě ovanul.

Muzikanty všude třeba
svátky, pohřby i jména.
100 let jsi mu věrná byla,
jen s ním domů jsi chodila.

Vydělalas na cukr, sůl,
petrolej i ten lůj.
Šatečky, co děti nosí,
z Tvých nočních toulek pocházejí.

Na to, co jsi prožila
nestačila by kniha.
Bývala jsi kráska hezká
osamělá jsi tu dneska.

Před sebou tě dneska mám
když se na tě podívám,
strýc na světě dávno není
v očích mých se slza třpytí.

Nikdo už tě starou nechce
jen mé srdce po tobě teskne.
Pro mne velkou cenu jsi měla,
strýce a tety odchovala.

Potlučena, lepena,
cínována děrava.
Dnes nikdo na tě netroubí,
chtěli tě hodit do starého haraburdí.

Probuzení

Dny, týdny, roky jdou
srdce, ruce zeslábnou
dodnes bylo vše až jednou
žil jsem dny a noci temnou.

Život můj se zítřkem změní
touha snů se uskuteční
než se ráno rozední
nad sebou se zamyslím.

Paprsek slunce hřející
stín můj v prachu ležící
do života probudí
tíhu mého svědomí.

Zítřka všechno udělám
bohu díky zavolám
že tady dneska ještě jsem
matkou země pohoštěn.

Přání dávná si splním
kolem sebe uklidím
strom zasadím
sliby dané si splním.

Na hrob květy položím
za hříchy se pomodlím
o odpuštění poprosím
jen dožít rána se musím.

Zmoudření

V dědině nebudu
do světa půjdu
daleko odejdu
strašit tu nebudu.

Rodiče starý
dávají rady
co oni říkají
to pravda není.

Jak oni nechci žít
ani tak být
jiné dny budoucí
já budu mít.

Odvahu v srdci mám
a všechno znám
až chyby dělávám
na rodiče vzpomínám.

Život je tvrdý
on tebe změní
dnes bral bych rady
táty a mámy.

Trampoty, starosti
dlouho do noci
kdybych já na ně dal
v klidu bych spal.

Dneska chytrý
dávám já rady
slyším od dětí
to, co rodiče před dvaceti lety.

Svědomí

Slovo ano nebo ne
na to třeba síly obrovské
ať srdce rozhodne
co udělat nebo ne.

Zítra navždy odejde
matka mého přítele
farář s rodinou ji doprovodí
na její cestě poslední.

V dětství knoflík přišívala
i kalhoty zalátala
čas si pro mě udělala
na peníze se nezeptala.

Přešla doba
na ramenou tíha světa
daleko od domova
z dětství v srdci jenom vážka.

Rok dlouhý na zítřek čekám
pro cizinu obchod mám
přijde Francouz, Ital, Němec
Angličan i Japonec.

Dolary v kapse mají
roky u mě nakupují
neotevřu hodně ztratím
tento den už nenahradím.

I kamarád práci zanechal
čas si udělal
aby poslední sbohem mé matce dal
když já ji v dubnu pochoval.

Povídá mi mé svědomí
peníze to všechno není
úcta cesty poslední
dolary nenahradí.

Cesta daleká
na hranice kolem Stříbra
Praha, Brno, Bystřice
jedu na pohřeb tetičce.

Zkušenosti

Partyzánky za korunu
cigarety dobré byly,
my je rádi neměli
mazali nám kalhoty.

Ořechový, řepný list
to je třeba rozdrobit
rudé právo k tomu třeba
kouř už se k nebi zvedá.

Před sousedem schován jsem
stojím tady za rohem
ale vůně tabáku
ta se šíří na dálku.

Bramborovou nať já pálím
strýc se ptá a já šálím
i ten soused staručký
před léty byl mladučký.

Taky radu dává mně
mé nohavice podváže
zkušenosti z mládí mám
na kouření vzpomínám.

Přání

Měl jsem přání od malička
dostat trochu více mlíčka
přání taky veliké
nové šaty ušité.

Nejít pěšky přes pola
do Komenského kostela
z Růžencové od Brodu
jít s poutním srdcem na krku.

O velké noci v uzlu mít
co se nedá ani sníst
a koledy o vánocích
zpívat v nových střevících.

Dojít až do Hradiště
spokojený vrátit se
do Prahy se dostati
po holkách se koukati.

Sedm řízků jednou sníst
kilo šunky pro mě mít
koupit to, co chutná mně
ne na co je.

Po světě se toulati
jiné země poznati
v kapse tolik peněz mít
co druhý nemůže rozměnit.

Zpět domů se vrátiti
bez strachu na hranici
všechno se mi splnilo
až mi to třeba nebylo.

Haloda

Přišel od Hornic z Kopanic,
nepřinesl s sebou nic.
Cigarety, pivo, tabák,
košile, to jeho kabát.

Zahradu překopat,
na svatbách zatrhat,
trnky otrhat,
i příbuzné pochovat.

Štamprle aj pivo,
to se mu líbilo.
Když se mu nalilo,
nikdy nic nezbylo.

Tvrdý výraz horala,
ale srdce do měkka.
Pondělí, sobota, neděle,
i svátky dělá pro druhé.

Domů jde z hospody za šera,
cesta úzká, rokle velká,
dole jeho tělo padá.
Potok čirý život zpátky nedá.

O pomoc nocí se ozývá,
lidi myslí, že si zpívá.
Tep srdce se vytrácí,
duše z těla odchází.

Všichni jsme jej poznali,
bez něj žítí nemohli.
Přešlo jaro, podzim, zima,
jen Anna Děcká zavzpomíná.

Soused

Kdyby nebylo souseda,
tisíce věcí by nebylo třeba.
Co ten vlastní a co má,
pomáhal jsem mu i já.

Tráva všude zelená,
zelenější u souseda.
Byl bych více spokojený?
Kdybych nebyl závistivý.

Jak to bývá na dědině,
o tom druhém tolik víme.
Ten je taký, ten zas tohle,
ale co se děje u mě v domě.

To ví všechno soused náš,
před ním si nic neschováš.
O sousedovi toho vím,
zatím mu nic nepovím.

Až já se s ním rozkmotřím,
s radostí se rozkřičím.
Chudák, nic už nevěděl,
co já mu všechno připomněl.

Co na něm dobrého,
vše se zapomnělo.
Špatné,
do žuly vtesané.

Ten se diví,
jak jsem chytrý,
co já všechno v hlavě měl,
a dnes mu všechno připomněl.

Dřina

Chtěl jsem míti,
hory, doly,
stavět domy,
až někam k nebi.

Zotročil já se sám,
abych na lidské řeči dal,
tak jdou dny, týdny, léta,
a z mé dřiny země vzkvétá.

Přišel čas a s ním i vrásky,
přišla doba na otázky.
Co já na tom světě měl,
pomalu už zapomněl.

Žiji v jednom běhu, spěchu,
dá se žít i bez úspěchu.
Štěstí dělá spokojenost,
v duši klid a vyrovnanost.

Lidi o tom málo ví,
každý chce byt majetný.
Všichni mají a já nic,
i ten soused, ten má víc.

Večer prací zedřený,
v posteli ležím zmožený.
I ze snů se probouzím,
ať tu dřinu nezaspím.

Oprava dolní školy
v květnu 1965

Za obětavou práci pro naše
děti věnuje M.N.V. *Božek*

Pohádka

Pohádky mi říkali,
o princezně a o králi,
o Mařence a Honzovi,
novou o Leninovi.

Až jednou na světě,
budou mít všichni stejně,
na Lopeníku, v Bánově,
v Bystřici i v Mrmlově.

Chléb zdarma za sto let,
utahujem dnes opasek,
pro budoucnost i na zítřek.
Já chci jísti, a to teď.

Až jednou klobáskou se opášu,
od paty až ke krku,
tichučko a potichu,
za rohem ju sežeru.

Starosti si dnes dělám,
či soudruhy tam nepotkám.
Ti dávno mají, co chci já,
klobásku, a to bez chleba.

Maso, salám, jitrnice,
bude stačit pro tisíce,
kdo bude jíst brambor suchý,
koninu a rohlík tvrdý.

Pohádky všechny skončí,
v dobro se vše obrátí.
A i ten soudruh ukovaný,
v kapitalistu se obrátí.

Mařenka a Honzík malý,
s uzlíkem dál po světě chodí,
hledají ty zlaté časy,
co včera stály za hovno.

Zvonice

Z kamene tě někdo stavil,
za mého času Jožik Gavenda zvonil,
tón zní lidem do polí,
volá k modlitbě polední.

Do zvonu zalitý,
stříbro, bronz s mosazí.
Tvé klekání slyšet v horách i v údolí.
Bim, bam, čas nám odměří.

I mé srdce zvoní,
na cestách mě doprovází,
jeho úder slyšet není,
jen pomalu můj zevnějšek změní.

Žiji tady dnes a teď,
jak strýci, tety, v době zpět.
Starostmi se trápívali,
radosti své prožívali.

Chtěl bych žít až později,
s lepším zítřkem v naději.
Mám tu dnes své příbuzné,
rodinu a přátele.

Můj zvon se jednou zastaví,
dál bude zvonit jen bronzový,
doprovod' naposled mou duši k nebesům,
světe velký v Bystřici byl domov můj.

Staroba

Tetičky, sousedky,
za stolem sedí.
O čem se baví,
to dítě neví.

Bolévá raménko,
opuchlé kolénko.
Co jest by se nemělo,
a mastičku potřelo.

Barva na vlasy,
šminka na oči,
papuče na nohy,
spát s kamenem v posteli.

Brýle na oči,
šátek na uši,
hrneček na zuby,
a čakan do ruky.

Babičky, tetičky o čem vy mluvíte,
důchodek vdovský, prý cosi dobré je.
Pamatuj chlapečku přijde ti doba,
nožičky bolíja z rána do večera.

Po letech dneska vím o čem řeč byla,
bolévá kolénko a často aj hlava,
tetičko už to vím, co vy jste měla,
na to všechno stačí slovo staroba.

Výchova

Křičel zlostí forman Vítek
i když to byl soused strýček.
To slanina mu chyběla,
co do včerejška v komoře visela.

Rostete pro šibenicu,
pro vás škoda toho špeku.
Vám stačí nacpat za žebra
suchý zemák a voda.

Stavit ju budu
z korenovského dubu,
aby lidé viděli,
jakoví jste vy byli.

Postavím ju do stredu,
druhým lotrom pro výstrahu,
bičem práskat do větru,
vás na správnou cestu dostanu.

Modlete se k pánu Bohu,
já vás příště doženu.
Hrát se s vama nebudu
a švihnul nás přes hubu.

I bič své stopy zanechal,
do života nám radu dal.
Cizímu nic brát se nemá,
s hanbou usínat lehce se nedá.

Přejde doba, čas ten letí
a s ním přijde i zmoudření.
Spát ti nedá Tvé svědomí,
provází Tě dnem i nocí.

Jak se světu zachováš,
v dobrém i ve zlém zpátky dostáváš.

Rozum

Byli lidi ve dvaceti,
tak jako já v padesáti.
V hlavě dobrý rozum měli,
do práce se nehrnuli.

Brzy se naučili říkat ne,
s mým ano dělám jen pro druhé.
Od rána do večera,
v kapse mívám tvrdý chleba.

S každým ano slovem,
domů chodím často zhrben.
Platidlo se vynalezlo,
děkovat by se už nemuselo.

Za slovo pámbu zaplat,
nemůžeš jít nakupovat.
Na ty díky zapomeň,
korunku si raději vem.

Povídali, ty jsi hodný,
                    ty jsi milý,
                    ty jsi dobrý,
ale já byl asi blbý.

Blbost vidět není,
netrápí tě, nebolí,
nevíš o ní,
vědí o ní sousedi.

Strýcové mi říkali,
seber rozum do hrsti,
jak jej vzít do dlaně,
už jsou zedřené a dřavé.

Pomník

Dávno se už zapomněli,
do pomníku vytesaní,
na fotce usměvaví,
padlí chlapci Bystřičani.

Před sebou život měli,
s nadšením bojovatí chtěli.
Co jich čeká nevěděli,
s písní na rtech na vojnu odcházeli.

Jeden před svatbou byl,
druhý už se oženil,
a ten, co se zasnoubil,
naposled milou políbil.

Bláto, strach, vedro, zima,
bojovali za Františka,
ten ve Vídni v teple sedí,
rozum dává, plukům velí.

Z tváře zmizel úsměv mládí,
radostný spěch slyšet není.
Rány v srdci, v duši mají,
v cizí zemi umírají.

Nikdo jim tam nedal sbohem,
jen čestný výstřel nad jejich hrobem,
tisíce padlých v dalekých krajinách,
nemají pomník, žijí ve vzpomínkách.

Domů se už nevrátili,
časem přejdou dlouhé roky,
milí, známí též odešli,
co v Bystřici jednou žili.

Bez všimnutí pomníku kráčím kolem,
uspěchán životním shonem.
Ale dnes zde stojím zamyšlen,
zamyšlen nad jejich smutným osudem.

Zlaté časy

Měl jsem výchovu,
nekradeš, okrádáš rodinu,
všichni kradli,
jeden cement, druhý kramli.

Kdo nakrade nejvíce,
ve fabrice střevíce,
v poli žito, brambory,
nikomu nic nechybí.

Kolem sebe toho vidíš,
jako každý jenom mlčíš,
i já přidám ruku k dílu,
ať nepřijdu na mizinu.

Co všechno se nebuduje,
prvního máje oslavuje.
Více masa i mléka,
ať se více zbraní dělá.

Vlajky, hesla nad hlavou,
ulicemi davy jdou.
Křičí se a jásá,
vše jen fasáda.

Malé nízké lešení,
s tím fasáda se opraví.
Na lešení napíše se cedulka,
pozor padá omítka.

Rukávy si vyhrnu,
do práce se neženu.
A proto v každém obchodě,
slyšet je my nemáme.

Co nepokradlé, oстане,
pod pultem je schované.
I u řezníka řada velká,
z toho mála moc ti nedá.

V řadě stojím,
co dostanu, to já nevím.
Maso, kabanos,
nebývá ho nikdy dost.

Nešmakuje zemák suchý,
buchta kolem huby práší.
Fazole, to maso není,
a sladká rýže hrdlo dusí.

Celý týden masa není,
v pátek přiváží prase, voly,
čeká se, co přivezou.
Hurá, volí už tu jsou.

Neznámý

V Bystřici někdo jsi
na to jsi pyšný,
zajdi si do Lozy
nikdo o Tobě neví.

Na Lopeník veliký
tu široké údolí,
rozkříčíš se do dáli
hej, já su tady.

Nikdo neodpoví
človíčku ubohý
jen ozvěna Ti vrací
Tvé smutné volání.

Půjdu já přes pole
ke kostelu do Komně.
Co tu chceš, cizinče?
Dívají se po mně.

Bánove veliký,
známí mí z dětství
chodils tu do školy
před tisíci lety.

Žij skromně v Bystřici,
tady Tě znají
a na pozdrav odpoví
všichni Tví známí.

Mikoláš

Co to dneska za doba,
nezná bratr sestru, sestra bratra,
má to tak být milý bože,
jeden druhému už nepomůže.

Střed světa, to jsem já,
co druhý pro mne znamená.
Dal bych kus kabátu svého,
co utkán z hedvábí drahého.

Ten přece tolik stál,
a já jej v půli roztrhal.
Tuhá zima i sních padá,
Mikoláš se dneska hledá.

Můžeš jít tisíc mil,
aniž by ses zastavil.
Mikoláš jel na koni,
dnes jezdí jen ferrari.

Až na konec světa běž,
už ho asi nenajdeš.
Mezi lidmi tady byl,
škoda, před tisíci tety žil.

Žítí skromně není lehké,
něco dáti už je těžké.
Shoď ze sebe to těžké já,
jen dobrý skutek po tobě zůstává.

Kdyby na svět Ježíš přišel,
ani stáj by nenašel.
Kdyby dnes se narodil,
zmrznul by, zítřku by se nedožil.

Proč?

Proč žiji dneska já,
když země miliony přikrývá.
Proč nepřijdu až za sto let,
na to hledám odpověď.

Bylo mi pět, deset, padesát,
byl jsem to tehdy vůbec já?
Co tu dělám, proč tu jsem,
v tomto čase uvězně.

Jdu správnou cestou?
Kráčím tmou,
dělám to, co dělat mám?
Otázky si pokládám.

Hlavou myšlenky se rodí,
odpovědi na ně není.
Musím žít, jak pámbu dal,
o budoucnost se nestaral.

Tuto cestu,
mám jen jednu,
nevrátím se nikdy znovu,
nic si s sebou já nevezmu.

Je ten život jenom sen,
budu jednou probuzen?
Musím změnit tuto zem.

Sílou ruky rozumem,
kámen v polích rozdrčen,
strom v zahradě zasazen,
odejdu spokojen.

Co po sobě zanechám,
jiným radost udělám,
nedopřál jsem si někdy nic,
to dopřeje si můj dědic.

Vlajka

Nad hradem vlajka visí,
vetkáno pravda vítězí.
Duši mou lži dusí,
v Čechách pravdou nic není.

Denně zprávy hlásají,
kolem tebe lidi mlčí,
jsme nejlepší,
ale pravdou nic není.

Lži v srdci dusí, bolí,
pravda říci se nesmí.
Co se na vlajce třpytí,
tomu se dnes nevěří.

Pravdu křičel bych do světa,
strach dechu hrdlo svírá,
meč Damoklův nade mnou kývá,
bojím se i souseda.

I Jidáš svého pána zradí,
za malý denár děravý.
Člověk ten se nepozmění,
ani po dvou tisíciletí.

Víra v pravdu v mojí duši,
skrývá se půl staletí,
druzí za mne rozhodují,
v srdci bezmocnost a nepraví.

Nic netrvá na věky věčně,
i Sověti jen dočasně,
a ta moje rodná země
jarem do květu rozkvete.

Nad Prahou dál vlajka visí,
v bouři, větru, sněžení,
v záři slunce se zlatem třpytí,
vetkáno pravda vítězí.

Kamarád Stanislav

Znám svět daleký,
přešel oceán široký,
nikde nebylo jako doma,
tady u nás pod horama.

Lidi mluví cizí řečí,
mají barvu jiné pleti.
Všude měl já kamarády,
co pomohou nebo zradí.

Máš-li víc než jednoho,
tak už nemáš žádného.
Před tebou se, Staňo, skláním,
ty jsi mi byl život věrný.

Skok do hloubky pěti metrů,
na to třeba odvahy,
ten tebe nezlomil,
co druhý by nepřežil.

Tvého tátu režim zničil,
v těžbě uranu,
ponížení v sobě nosil,
dočkal se pádu režimu.

Mladá léta odešla,
úcta k tobě zůstala,
v bouři, větru jsi pevně stál,
jen ty jsi mě nikdy nezklamal.

Stvoření

Bůh stvořil tuto zem,
ráj byl světem rozložen,
stvořil Adama
i Evu uklonová ze žebra.

Hřích stromu jablíčka,
nedá jim spát do zítřka.
Zakázané vždycky chutí,
jako jiné bez příchuti.

Z ráje byli vyhnáni,
s Boží radou se slovy,
jděte světem, množte se,
zemi moji šlechtěte.

Potomci se do práce dali,
řeky, hory vyrovnali.
Stavěli i Babylon
a svět na díly rozdělili.

Zákony své si dali,
na desatero zapomněli.
Zvířata si zotročili,
i ptáci z lesů odletěli.

Zlato, stříbro, kamení
z hloubi země dolují.
K životu to třeba není,
jen druhým k závidění.

Po tisíci letech se ukazuje,
koho vlastně vyhnal z ráje.
Takhle jim to nekázal,
nad světem zničeným by dnes zaplakal.

Slivovička

Od Lopeníku vítr fouká,
v Korenovej sova houká.
V oknech hučí, taky bouchá.
Přijde zima, zase dlouhá.

Jablka v sadech dozrávají,
trnky v sudech přezrávají.
Z komínů kouř se valí,
samohonka tu se pálí.

V kamnách hoří,
slivovička domem voní.
Kotel dnem i nocí hučí,
jak před léty, tak i vloni.

Ráno, večer štamprlí,
doktory nám oddálí,
hřeje, léčí, rozum bystří,
na sobě to každý zjistí.

To už znal i děda můj,
ten měl taky rozum svůj.
Recept po něm táta zdědil,
proč bych na něm něco měnil.

Léta, roky osvědčený,
v dědině tak osvědčený.
Tak to je, bylo a bude,
že se u nás pálí všude.

Jarní vítr zimu odnese,
trnka znovu rozkveté.
Štamprli ke rtům jsem si přivinul,
bohudíky díky slivovici nikdo nezmrznu.

Hospoda

Formané, nádeníci, sedláci,
v šenku sedí v Bystřici.
Víno, pivo proudem teče,
i borovička v srdci hřeje.

Všem zachutná
jedna, druhá, desátá,
ruka hore, noha dupne,
kolénko už podlamuje.

Zpívá se tu vesele,
jak u Fojtů na svatbě,
huba výská, zuby cení,
jak v Brodě o posvícení.

Rámusu to tady je
v tej bystřickéj hospodě.
Dluh se píše na dveře,
platívá sa, až bude.

Pan hospodský ten dceru má,
zadek má jak malina.
I hospodská ráda vidí,
jak se dcerka v kole točí.

Ani jednou nesedí,
kolem futer sa vrtí.
Při tanci se vrtí, směje,
sukní pěkně dluhy maže.

Hospodský mohl dluhy psát,
ale Marinu měl za pult dát.
I když pivo točili celý den,
zadek jich dostal na buben.

Tetičky

V Bystřici vyrůstám,
tetiček hodně mám,
kalhoty zašije
Vaculová Marie.

Trnčáky, pagáče,
vdolečky, koláče,
trubičky, milosti,
od Hornákové Vlasty.

Suším si botičky
u tetičky Růženky.
A z vojanskéj třešničky
od tetičky Machalíčky.

Jablíčko utrhlé
u tetičky Večeřové,
a pohárek studené vody
od tetičky vdovy.

Na kamnech vařená
polévka hrachová
s radostí dává
Františka Machalová.

Oplatky u televize podává
Božena Mahdalíková,
a často mě objímá
tetička Zálešáková.

Všechny i tetička Drozdová,
pro mě dobré slova má.
Já se jí divím,
nebo jí za dcerků chodím.

Měl je všechny tolik rád,
co já jim za to můžu dát.
Vzpomínku na ně mám,
i slzičku utírám.

Od tetičky Guryčky
výchovný pohlavek
od Skočovské
zaslúženě na zadek.

V obchodě chválívá
jak všechno i mě
Božena Matějčková.

Hluboko v srdci,
vzpomínky hřejí,
a všechny tetičky
jsou pro mě dnes paní.

Štěstí

Peníze se tady točí,
karbaníci tady hrají.
Co jeden vyhrá, prohrá druhý.
Některý domů i bosý chodí.

Co oni umí, to já zkusím,
jednou štěstí mít musím.
Karty už jsou rozdané,
čekám jen na vyhrané.

O korunu hraji,
prohraji,
chci dvě koruny
i ty jdou mi z ruky.

O čtyři to ještě zkusím,
z deseti jednou vyhrát musím.
Prohra ještě nebolí,
v kapse už osm chybí.

Tolik dvakrát
už je šestnáct
revanš třicet dva,
i šedesát čtyři se prohrává.

1. 2. 8 za dva dny dřiny,
díl 10. z mé otročiny
256 už je dost
nehraji už pro radost.

Chtěl bych mít všechno zpět,
prohrávám už přes 500,
štěstí se donutí,
z 10. hry poslední.

Je prohraná,
1000. koruna,
co za to všechno mohlo být,
o tom můžu jenom snít.

Co štěstí je,
to plno práce poctivé,
v kapse trochu peněz mít,
a trochu štěstí může přijít.

Matka

Matka život dala,
porodila,
kolébala,
přebalila.

Přivinula,
pohladila,
poradila,
rady dala.

Zamávala,
přivítala,
potěšila
o všechno se postarala.

Vychovala čtyři děti,
pohlídala čtyři vnuky,
potěšila i pravnučky,
udřela si pro nás ruky.

Na smrtelné posteli,
všichni jsme se starali.
Dával každý svoje rady,
ale na zdraví nepřidaly.

12 kuchařů jídlo zkazí,
v rodině trochu nedorozumění,
odchod tvůj, tvé uzdravení,
tělo tvé dnes v hrobě leží.

Bolest v srdci dneska mám,
opuštěný, už jsem sám.
Co já pro tě udělal,
nejraději bych se schoval.

První láska

Hezkou dceru má
tetička souseda,
jenom se diví,
kdo za ní chodí.

Chlapec od sousedů,
přes jednu zahradu,
na ni se usmívá,
modrýma očima.

Jak srdce dostati,
a pohled získati,
jednou ji políbím,
v postýlce se modlím.

Aby z toho nic nebylo,
po Bystřici nic nešeptalo.
Vždyť je mladá,
ještě ani dvanáct nemá.

Také jsme mladí byli,
na zázraky čekávali,
svatbu měli ve dvaceti,
ale v osmnácti kolébali.

Před domkem si často sedí,
jenom do svých knížek hledí,
a tetička mi povídali,
musíš počkat do dvaceti.

Mlčení

Není to lehké se tady postavit,
do očí nahlédnout a něco hovořit,
ve světě se toho tolik moc řeklo,
lepší by bylo, kdyby se mlčelo.

Často se povídá,
co se nás netýká,
mlčíš a nasloucháš,
k tomu nic neříkáš.

V hlavě máš myšlenky,
ty nikdo nevidí,
co to ten blábolí,
až srdíčko zabolí.

Chce ti jen dobře,
říká, co jemu pasuje,
a do tvé duše
něco ti vnucuje.

Nechci nic poslouchat,
k tomu nic neříkat,
zde mlčím a stojím,
aspoň nic nezkazím.

Potlesk bych nechtěl mít,
ani o trochu víc,
často se tleskalo,
za vůbec nic.

Rady

Jednou mi povídá,
sousedka Božena Machalová
chlapče starosti budeš mít,
nesmíš je k srdci vzít.

To co včera zakudlené,
často ráno rozuzlené,
je ti patnáct a jsi mladý,
tebe ještě nic netrápí.

Přijde jednou i k tobě doba,
někdy bude tvrdý chleba,
často naň nebudeš mít,
ani čím jej osolit.

Chléb nebývá nikdy tvrdý,
ale bez něj život těžký,
někdy i tá kůrka tvrdá,
často v ústech sladce chutná.

Přišly léta,
jdu do světa,
starosti často mám,
a na Boženu vzpomínám.

Její rady,
životem mě provázely,
a za tři dny
starosti tu nebyly.

Tetička Božena život znala,
velký obchod v Pešti měla,
papriku, pepř, majorán,
do kornůtků zamotán.

Koření druhým do košů dala,
starosti své rozprodala,
v noších do světa se roznesly,
koření i tetiččiné starosti.

Kam patřím

Na svět jsem se neprosil,
z lásky táty a mámy tady byl.
A dostal jsem do vínku,
dobré i zlé v jednu rovinku.

Být první není lehké,
být dole je taky těžké.
Nahoře je nejtěžší,
který se tam udrží.

Kdo nic nemá, nespává,
i bohatý strachu má.
Ať se ti dva pořád trápí,
nebudou mít nikdy stání.

V tichosti já budu žít,
spokojenost v duši mít.
Zůstanu si ve středu
trápit starosti mě nebudú.

Až lžicu odevzdám
nikomu nic nenechám.
Budou ctít mne po smrti
v dobrém na mne vzpomínati.

Věno

Pacholka dělal strýček Jan,
než si tetičku Etelku vzal.
Aby sa z chudoby ven dostal
od rána do noci na cizím pracoval.

Ať sa snažil sebevíc
z dřiny neměl nikdy nic.
Stačilo jen na přežití
ráno musel znovu jíti.

Etelka Vachotu
ta z rodu sedláků
tisíce tálerů
nese si z domu.

K tomu sa přidala
v podílu oráčina,
ale bez věna svatba
by nebyla.

Sestra od Johana
pohledná děvčina
v domě chudoba
do světa odešla.

Z podílu Etelky
cesta do Argentiny
a za ty tolary
děkuje bratrovi.

Po život vyčítá
tetička Etelka
že cesta daleká
sa platila z jejího věna.

Těžko sa žije
v daleké cizině,
dopisy psávala
na cestu neměla.

Odešlo z Bystřice stovky lidí
do světa vyvezli svoje rody.
Na domov v cizině vzpomínali,
v Bystřici lepší život by měli.

Rady strýca Lojze

Strýc Lojza mně povídá,
do života radu dá.
Nebud' blbý,
po světě jich dost už chodí.

Za zády sa o mně mluví,
ten je ale blbý.
Odpovím mu na to zas,
blbne každý, jeden tiše, druhý nahlas.

Blbec a peníze
jsou brzy na mizině.
Já korunky v kapse mám,
na řeči druhých nic nedám.

Jedna o druhou zacinká,
ej ten asi rozum má.
Kdybych v kapse sama byla,
nikdy bych mu necinkala.

Všichni jsme chytří,
jeden v pondělí,
v úterý druhý
a po roce i blbí.

Padesátka

Potkal jsem kamaráda,
z oslavy sa vracal zrána.
Po cestě potácal
a na všechno si stěžoval.

Na co jsem mu vinšoval,
že já vůl doma neostal.
Cigaretky nevoněly,
z Tarasa jich našúlaly.

Slivovica nechutná,
na jazyku pálivá.
Deset jsem jich vypit musel,
na chuť její jsem nedošel.

Aby trnky ušetřily,
do sudů cukr nasypali.
Trnky sa na buchtě našly,
ty ten cukr neviděly.

Bílé vínko sudové
a já mám radši červené.
Na stoloch kvítečka,
tam mohla stát flaštička.

Guláš planý,
zemákama dodělaný.
Dvakrát sa mně přidalo,
aj když mně nechutnalo.

Zpívat sa moc nesmělo,
v hrdélku ňa škrábalo.
Brůško bolelo
a v hlavě sa točilo.

Padesátku má jen jednu
na druhů mu nepůjdu.
K jinému sa já pozvu,
ke stolu zasednu a oslavovat ho budu.

Kapka rosy v kapradí

Tisíce světél velkoměsta
neony na nebi zářící
kameny vydlážděná cesta
člověk toho toužící.

Výlohy, okna upravená
hedvábím, zlatem zdobená
dnešním dnem se mi splní
sen z dětství vytoužený.

Bota o chodník zakopává
na beton mé tělo padá
dav jdoucí kolem spěchá
ruku nikdo nepodal.

V ulicích opuštěný
dechem města zmámený
pozdravit chci jdoucí lidi
nikdo o něj nestojí.

Ach, vesničko milovaná
touhou snů mých opuštěná
tam jeden soused usměvavý
tisíc cizích vynahradí.

Tam na nebi hvězdy svítí
chodník v dešti blátivý
kohout den od noci dělí
i polní růže zavoní.

Les podzimní
do zlata zbarvený
kde kapka rosy v kapradí
tisíc světél nahradí.

Krásou v dáli město září
láká úspěch pohodlí
pozlátka před seškrábnutím
často jenom oslní.

Doslov

Dědáci, babičky,
také jste žili,
nic písemně tady
pro mňa nenechali.

Nechám tu pro děti,
vnuky aj pravnuky
života vzpomínky
z mojeho žití.

Žil já v radosti,
měl aj starosti,
počůval můdrosti
a robil blbosti.

Rodino a přátelé moji,
nech Vám toto něco poví
a ten čtenár cuzí
ať nade mňů hlavů krůtí.